

ZELENÉ BOHATSTVÍ JIŽNÍ MORAVY, VYSOČINY A DOLNÍHO RAKOUSKA POZNEJTE PŘÍBĚHY NAŠICH ZAHRAD A PARKŮ

Zahrady, parky a další zajímavá místa s krásnou přírodou jsou jedinečným přírodním a kulturním bohatstvím příhraničního regionu Jižní Morava, Vysočina a Dolní Rakousko. Vydejte se spolu s námi po stopách příběhů těchto míst, objevte jejich zapomenutou historii i současnou krásu. Tato místa jsou skvělým místem pro odpočinek i zdrojem inspirace, pro děti hřištěm i školou.

Vezměte svou rodinu a přátele na výlet a pojďte s námi do zahrad a parků.

www.dozahrad.cz, www.diegaerten.at

PŘÍBĚH ZAHRADY

Vzhled zahrady stejně jako móda či hudba vždy odrážel vkus doby i toho, kdo ji vlastnil, tvořil a užíval. To platilo v historii i dnes. Historie zahradního umění na jižní Moravě, Vysočině i v Dolním Rakousku je fascinujícím příběhem soukromých rájů, které si lidé tvořili pro vezejší obživu i jako odkaz pro příští generace, který jim zajistil nesmrtelnost.

Zahrady lidské příběhy doplňují odpradávná. Ve středověku byly zdmi obehnaným užitkovým prostorem, se záho-ny zeleniny a léčivých rostlin. Postupem času, s tím jak se člověk přestal bát přírody i nepřátelského ohrožení, začaly postupně pronikat za vlastní opevnění a pomocí paprsků os a alejí ovlády krajinu okolo. Divočině tam venku bylo zkrátka třeba dát řád, řekli si svrchovaní vládci, a proto jsou

Brno, Jurkovičova vila / Jurkovič-Villa, A. Jedounek

zahrady baroka a klasicismu na rozdíl od zvlněných křivek architektury plné rovných linií a přísně střížených zelených stěn, ale také dlouhých kanálů a zrcadel, v nichž se odrážel zámek a množoval tak majestátní efekt šlechtických přibyt-ků. V kontrastu k tomu byla později zahrada zcela pohlcena přírodou. To je případ anglické krajinašské zahrady, kde se na první pohled dá jen stěží rozlišit, kde končí člověkem utvářený prostor a začíná okolní krajina. Takové krajinašské celky mívaly mnohdy obrovské rozlohy. Když se v 19. století začala živelně rozvíjet města, bylo třeba poskytnout obyva-telům kromě střechy nad hlavou i blízkost přírody, i když uměle vytvořené. Parky se staly společenským prostorem, kde se každý při promenádě ukazoval v nejlepších šatech. Také v dnešní době vznikají obrovské zahrady u opulent-ních vil, mnohem více pozornosti se ale věnuje právě par-kům a běžné zahradě na venkově i ve městě. Svůj kousek země, malý osobní ráj má téměř každý z nás. V jeho designu neexistuje jednotná móda, každý si tvoří či nechává tvořit zahradu dle svého vkusu, mnohem více než kdy dřív je ale kladen důraz na hospodaření v souladu s přírodou.

DOBRODRUŽSTVÍ V ZAHRADĚ: KDYŽ DĚTI ROZKVETOU!

Hráť si, prožívat dobrodružství, experimentovat: pro děti jsou zahrady malým rájem. V zahradách najdou rodiny se zvědavý-mi dětmi dostatek místa a možností, aby mohly prožívat pří-ro-du všemi smysly.

Jedni mají ruce hnědé od hlíny, druzí mají kalhoty zele-né od trávy: zahrady v Dolním Rakousku, na jižní Moravě a Vysočině jsou nejen útočištěm plným pestrých květů, ale také skvělou hrací loukou a dobrodružným dětským hřiš-těm. Nebojácní číperové a roztomilí caparti, malé princezny a velcí objevitelé zde mohou hravým způsobem objevovat přírodu a odkrývat vlastní schopnosti. Proč světlušky svítí? Kolik nohou má stonožka? Proč mají motýli tak rádi kopřivu? V našich zahradách děti nejenže dostanou odpovědi na své zvědavé otázky, ale také se hravým způsobem seznámí s pří-rodou. Děti jsou rození objevitelé, kteří chtějí svůj svět po-chopit všemi smysly – zahrady jsou tady ideální „třídou“.

BYLINKY: POŽITEK A UŽITEK ZE ZAHRADY

Přivonět, ochutnat, dívat se a žasnout: bylinkové a kuchyňské za-hrádky jsou zážitkem pro všechny smysly. V našich zahradách se seznámíte nejen s pestrou nabídkou bylinek, ale také s lidmi, kteří toto bohatství uchovávají a sami zpracovávají v kuchyni.

Mistelbach, Ukázková zahrada Irmgard Hackl / Schaugarten Irmgard Hackl / Show garden Irmgard Hackl, NO-Werbung/Rita Newman

Jedna z nejméně nápadných částí v každé zahradě je zá-rověň tou nejzajímavější, nejrozmanitější a nejcennější i nejchutnější zároveň: bylinkové zahrádky sice nemohou nabídnout stejnou barevnou nádhru jako čisté květinové záhony, zato ale okouzlí čichové a chuťové buňky. Vžit do ruky sametový lístek máty jablečné, promnout a vdech-nout jemně kofeněnou vůni a pak si pochutnat na osvěžující mentolové chuti: bylinkové zahrádky jsou skutečnou školou smyslu, kulinařským klenotem a mozaikou vůní. Nejlepší doba pro návštěvu bylinkové zahrádky je od května do července: toto období je totiž provoněné omamnou vůní a bylinky jako oregano, levandule, lichořejšnice nebo šalvěj promění zahradu v něžně kvetoucí potpourri.

SKLENÍKY A ORANŽERIE: EXOTICKÝ RÁJ NA DOSAH

Jedlé i okrasné rostliny ze vzdálených koutů země k zahradě pa-trily v minulosti i dnes. Válečíme za to šlechtě, která vždy toužila po exoticky vypadajících a chutnajících plodinách. Ty měly oz-dobit okázale slavnostní tabule a oslnit uzrozené návštěvy. Aby citlivé rostliny v zimě nedošly k úhoně, vznikaly pro ně skleníky a oranžerie, které se svou krásou vyrovnaly honosným palácům.

Navštívit skleník s palmami, banánovníky či pravěkými cykasy znamená vystoupit do jiného světa. Vlastnit cizokrajné rostliny bylo kdysi otázkou prestiže. Mezi šlechtou byly od 16. století mimořádně oblíbené zejména citrusy – „zlatá jablka“, které dle antické legendy Herkules lstí získal z přísně střežené za-hrady Hesperidek. Právě pro ně byly stavěny půvabné oran-žerie. Když později s rozvojem dopravy přestalo hrozit, že se citrusy a pomeranče po cestě na stůl zkaží, ustoupily ve skle-nících ozdobným palmám, orchidejím a kapradinám, které se sbíraly podobně jako umění, porcelán nebo známky.

Všech 12 příběhů si můžete přečíst na www.dozahrad.cz a www.diegaerten.at včetně tipů, které zahrady a parky v našem přeshraničním regionu navštívit.

DER GRÜNE REICHTUM VON SÜDMÄHREN, VYSOČINA UND NIEDERÖSTERREICH ERFAHREN SIE DIE GESCHICHTEN UNSERER GÄRTEN UND PARKANLAGEN

Zum einmaligen Natur- und Kulturerbe der grenznahen Regionen „Südmähren“, „Vysočina“ und „Niederösterreich“ zählen Gärten und Parks sowie weitere interessante herrliche Naturräume. Jede Örtlichkeit erzählt eine andere Ge-schichte. Wir möchten gemeinsam mit Ihnen den Spuren ihrer Vergangenheit folgen, ihre Geheimnisse lüften und die Schönheiten ihrer Winkel aufzeigen! Diese Plätze sind per-fekte Erholungsorte, nie versiegende Inspirationsquellen und animieren Kinder zum Spielen und Lernen! Gehen Sie mit uns auf Entdeckungsreise in Gärten und Parks! Sie können gerne Ihre Familie und Freunde mitnehmen. www.dozahrad.cz, www.diegaerten.at

GESCHICHTE DES GARTENS

Der Garten war in seinem äußeren Erscheinungsbild, genauso wie Mode und Musik, schon immer ein Spiegelbild des Zeitgeistes sowie der Individualität des Besitzers, der ihn formte und nutzte. Das galt damals wie heute. Die Geschichte der Gartenkunst ist fas-zinierend und erzählt von Idyllen, die die Menschen nicht nur für ihre diesseitigen Bedürfnisse, sondern auch deshalb schufen, um ein Stück der eigenen Persönlichkeit der Nachwelt zu hinterlassen.

Seit ältester Zeit gehören Gärten zu menschlichen Behausun-gen dazu. Im Mittelalter waren sie ein von Mauern umgebe-

ner Nutzraum mit Gemüse- und Heilkräuterbeeten. Nach und nach, als die Angst vor der Natur und vor feindlicher Bedro-hung wich, dehnten sie sich über den befestigten Bereich aus. Mit ihren Achsenstrahlen und Alleen beherrschten sie immer stärker die umgebende Landschaft. Die Wildnis draußen brau-che nämlich eine Ordnung, eine „Façon“, war die Meinung der höheren Gesellschaft. Diese Einstellung kommt in barocken und klassizistischen Gärten zum Ausdruck. Sie bestanden – als Gegenstück zur damaligen wellenlinienförmigen Architektur – aus geraden Linien und grünen, streng zugeschnittenen Wän-den. Zusätzlich gab es lange Kanäle und Wasserflächen, die das Schloss, das sie umgaben, widerspiegelten und dadurch die majestätische Wirkung der adeligen Residenz verstärkten. Damit kontrastieren sie zu späteren Gärten, die von der Natur fast gänzlich eingenommen waren. Das ist vor allem beim eng-lischen Landschaftsgarten der Fall: Hier fällt es auf den ersten Blick schwer, Grenzen auszumachen, wo der vom Menschen modellierte Raum aufhört und wo die umgebende Landschaft beginnt. Solche landschaftlichen Kompositionen waren meist sehr weiträumig. Als im 19. Jahrhundert die Städte zu wuchern begannen, war es notwendig, den Bewohnern neben einem Dach über dem Kopf die Nähe zu einer, wenn auch künstlich geschaffenen, Natur zu bieten. Die Parks verwandelten sich in Gesellschaftsplätze, wo jeder flanierte, und wo festliche Kleider ausgeführt wurden. Obwohl auch heutzutage rund um Luxus-villen riesige Gärten entstehen, richtet sich der Fokus auf Parks und auf gewöhnliche, in Stadt und Land übliche Gärten. Fast alle haben ein eigenes kleines Stück Land, die eigene Idylle. Das De-sign lässt keine einheitliche Mode erkennen. Jeder gestaltet den Garten nach eigenem Geschmack bzw. lässt ihn entsprechend persönlich anlegen. Viel stärker als zuvor steht jedoch die natur-verträgliche, naturnahe Bewirtschaftung im Vordergrund.

Wolfgang/Hochleithen, Wein4tler sedláková zahrada / Wein4tler Bauerngarten / Farmer's garden Weinviertel, NO-Werbung/Rita Newman

ABENTEUER GARTEN: WENN KINDER AUFBLÜHEN!

Spiele, Abenteuer erleben, experimentieren: Für Kinder sind Gärten kleine Paradiese. In zahlreichen Gärten finden neugie-rige Familien genug Platz und entsprechende Angebote, um die Natur mit allen Sinnen zu erleben.

Die einen haben einen grünen Daumen, die anderen ei-nen grünen Hosensoden: Die Gärten in Niederösterreich, Südmähren und Vysočina sind nicht nur Horte blühender Vielfalt, sondern auch tolle Spielwiesen und spannende Abenteuerplätze. Freche Dachse und süße Spatzen, klei-ne Prinzessinnen und große Entdecker können hier auf spielerische Weise die Natur und die eigenen Fähigkeiten erkunden. Warum leuchten Glühwürmchen? Wie viele Bei-ne haben Tausendfüßler? Warum haben Schmetterlinge Brennnessel so gern? In unseren Gärten bekommen Kinder nicht nur Antworten auf spannende Fragen, sondern lernen auch spielerisch die Natur kennen. Kinder sind geborene Entdecker, möchten ihre Welt mit allen Sinnen begreifen – Gärten sind da die idealen „Klassenzimmer“.

KRÄUTER: GENUSS AUS DEM GARTEN

Schnuppern, schmecken, schauen und staunen: Kräuter- oder Kü-chengärten sind sinnliche Erlebnisse. In den Gärten lernen Sie nicht nur die Vielfalt an Kräutern kennen, sondern auch jene Menschen, die diese Fülle bewahren und selbst in der Küche verarbeiten.

Einer der unauffälligsten Bereiche in jedem Garten ist zu-gleich einer der spannendsten, vielfältigsten und (ver)kost-

Brno, Botanická zahrada PíFa MU / Botanischer Garten der Naturwissenschaftlichen Fakultät Masaryk Universität / The Botanical Garden of the Faculty of Science, Masaryk University, A. Jedounek

barsten: Kräutergärten können zwar nicht mit derselben Farbenpracht wie reine Blumenrabatte aufwarten, verzaub-ern dafür aber Nase und Gaumen. Das samtige Blatt der Apfelmínze fühlen, daran reiben und den feirn-würzigen Duft einatmen, anschließend das erfrischende Menthol schme-cken: Kräutergärten sind wahre Sinnesschulen, kulinarische Schatzkammern und duftende Mosaik. Die beste Zeit für einen Besuch im Kräutergarten ist von Mai bis Juli: Da duftet es nämlich betörend, und Kräuter wie Oregano, Lavendel, Kapuzinerkresse oder Salbei verwan-deln den Garten in ein zart blühendes Potpourri.

PALMENHAUS UND ORANGERIE: EXOTISCHES PARADIES VOR DER HAUSTÜR

Viele Nutz- und Zierpflanzen aus den entlegensten Winkeln der Welt gehören heute wie damals zum Garten. Das ver-danken wird dem Adel, der nach exotisch aussehenden und schmackhaften Früchten verlangte, um prunkvolle Festtafeln zu schmücken und vornehme Gäste zu beeindrucken. Damit die empfindlichen Pflanzen den Winter gut überstehen, wur-den für sie Gewächshäuser und Orangerien gebaut, die so schön waren, dass sie mit den majestätischen Palästen mit-halten konnten.

Wer ein Gewächshaus besucht, in dem Palmen, Bananen-stauden bzw. urtümliche Palmfarne wachsen, betritt eine andere Welt. Der Besitz exotischer Pflanzen war einst eine Prestigefrage. Hoch im Kurs standen beim Adel ab dem 16. Jahrhundert besonders die Zitrusfrüchte – sogenann-te „Goldene Äpfel“. Die soll der sagenhafte Herkules durch eine List aus einem streng bewachten Garten der Hesp-eriden gestohlen haben. Für sie entstanden die hübschen Orangerien. Mit der Entwicklung des Transportwesens fiel die Gefahr weg, dass die Zitronen und Orangen unterwegs verderben, bevor sie auf den Tisch kommen. In dieser Zeit kamen die Zitrusfrüchte aus der Mode, um Zierpalmen, Orchideen und Farnen Platz zu machen, die bei den Samm-lern damals ähnlich beliebt waren wie heutzutage Kunst-, Porzellangegenstände oder Briefmarken.

Alle 12 Geschichten lesen Sie unter www.diegaerten.at und www.dozahrad.cz, inkl. Tipps, welche Gärten und Parks etc. Sie in unserer grenzüberschreitenden Region besuchen können.

THE GREEN RICHES OF SOUTH MORAVIA, THE HIGHLANDS REGION AND LOWER AUSTRIA DISCOVER THE STORY OF OUR GARDENS AND PARKS

Gardens, parks and other interesting places with beautiful natural landscapes are part of the unique natural and cul-tural richness of the border region of South Moravia, the Highlands region and Lower Austria. Join us in following the tracks of the stories of these places, and discover their for-gotten history and contemporary beauty. These places are a great for relaxing and an inexhaustible source of inspira-tion, for children as playgrounds and schools. Bring your family and friends for a trip and come with us into the gardens and parks. www.dozahrad.cz, www.diegaerten.at

THE STORY OF THE GARDEN

The appearance of the garden, as with fashion or music, has al-ways reflected the tastes of the time and the person who owned, created and used it. This is as true of the past same as it is today. The history of garden art is a fascinating narrative of private paradises that people have created for their everyday livelihood and as a legacy for the next generation, thus securing their immortality.

Human dwellings have always been complemented by gar-dens. In the Middle Ages, walls surrounded utility spaces, veg-etables and medicinal plants. Over time, as humans ceased to fear nature and hostile threats, they gradually began to break through their own fortifications and, using axes and avenues, they captured the landscape around them. This was matter of putting the wilderness of the outside into order, the sov-eign rulers thought. Because of this gardens in baroque and classical styles are, in contrast to the waved curves of the architecture, full of not only straight lines and strictly cut green walls, but also of long canals and mirrors reflecting the chateau, thus multiplying the majestic effect of aristocratic houses. In contrast, later, the garden became completely ab-sorbed by nature. This is the case with the English landscape garden, where at first sight it is hard to distinguish where the man-made space ends and where the surrounding landscape begins. Such units of landscape often covered vast expans-es. When cities began to spread massively in the nineteenth

Lednice, Státní zámek Lednice / Schloss Lednice / Chateau Lednice, A. Jedounek

century, it was necessary to give the inhabitants, in addition to a roof over their heads, the proximity of nature, albeit arti-ficially created. Parks became a social space, where everybody promenaded in their best finery. Also today, huge gardens are built next to opulent villas, but much more attention is paid to parks and common gardens in the countryside and in the city. Nearly every one of us has our own piece of land, a little personal paradise. There is no uniform fashion in its design, everyone creates a garden, or has a garden created, to suit their own particular taste, but much more than ever before, the emphasis is placed on gardening in harmony with nature.

ADVENTURE IN THE GARDEN: WHEN CHILDREN BLOOM!

Play, experience adventure, experiment: for children, gardens are a small paradise. In gardens, families with inquisitive chil-dren can find enough space and opportunities to experience nature with all the senses.

Some have brown hands from the soil, others have their trou-sers green from the grass: the gardens of Lower Austria, the South Moravia Region and the Highlands Region of the Czech Republic are not only havens full of colourful flowers but also an excellent expanse of grass for playing and an adventure play-ground. Fearless, adorable scamps, little princesses, and great explorers can discover nature and uncover their own abilities playfully. Why do fireflies emit light? How many legs does the centipede have? Why do butterflies like nettles? In our gardens, children will not only get answers to their interesting questions, they will also learn about nature in a playful way. Children are born discoverers who want to get to know their world with all their senses – gardens then make the ideal 'classroom'.

HERBS: PLEASURE AND PROFIT FROM THE GARDEN

Smell, taste, look and be astonished: herbs and kitchen gardens are an experience for all the senses. In the gardens, you will be in-troduced not only to a wide range of herbs, but also to the people who conserve these riches and work with them in their kitchens.

One of the least conspicuous parts of each garden is, at the same time, the most interesting, the most varied, the most valuable and the most delicious at the same time. Herb gardens cannot offer the same colourful beauty as pure flowerbeds, but they do enchant our olfactory cells and taste buds. Take a velvety leaf of apple mint in your hand, rub it and breathe in the delicate, sharp aroma, and then enjoy the refreshing minty flavour. Herb gardens are a real school of the senses, a culinary jewel, and a mosaic of aromas. The best time to visit herb garden is between May and July, because this is the season awash with heady aro-mas and herbs such as oregano, lavender, tropaeolum and sage, which turn the garden into gently blooming potpourri.

GREENHOUSES AND ORANGERIES: EXOTIC PARADISES WITHIN REACH

Both edible and ornamental plants far-flung corners of the Earth belonged to the garden in the past as they do today. For this we must be grateful to the aristocracy, who always yearned for exotic looking and tasty plants. They were used to decorate festive tables and dazzle noble visitors. In order to prevent the delicate plants from dying in the winter, greenhouses and orangeries were cre-ated, which in their beauty were reminiscent of opulent palaces.

To visit a greenhouse full of a palm-trees, banana plants, or prehistoric cycads is to enter another world. Owing foreign plants was once a matter of prestige. Among the aristocracy, citruses were especially popular from the 16th century on-wards, the 'golden apples', which, according to the ancient leg-end, Hercules took away from the strictly guarded Gardens of the Hesperides. Charming orangeries were built especially for them. Later, with the development of transportation, when the lemons and oranges would not spoil on their way to the table, decorative palms, orchids and ferns, which were collected like art, porcelain, or stamps, replaced the citruses in greenhouses.

Read 12 stories and gardens and parks trip tips from our cross border region on www.dozahrad.cz and www.diegaerten.at.

**ZELENÉ BOHATSTVÍ
JIŽNÍ MORAVY, VYSOČINY
A DOLNÍHO RAKOUSKA
POZNEJTE PŘÍBĚHY NAŠICH ZAHRAD A PARKŮ**

**DER GRÜNE REICHTUM VON SÜDMÄHREN,
VYSOČINA UND NIEDERÖSTERREICH
ERFAHREN SIE DIE GESCHICHTEN UNSERER GÄRTEN UND PARKANLAGEN**

**THE GREEN RICHES OF SOUTH MORAVIA,
THE HIGHLANDS REGION AND LOWER AUSTRIA
DISCOVER THE STORY OF OUR GARDENS AND PARKS**

Do **zahrad** **Interreg** **Rakousko-Česká republika**

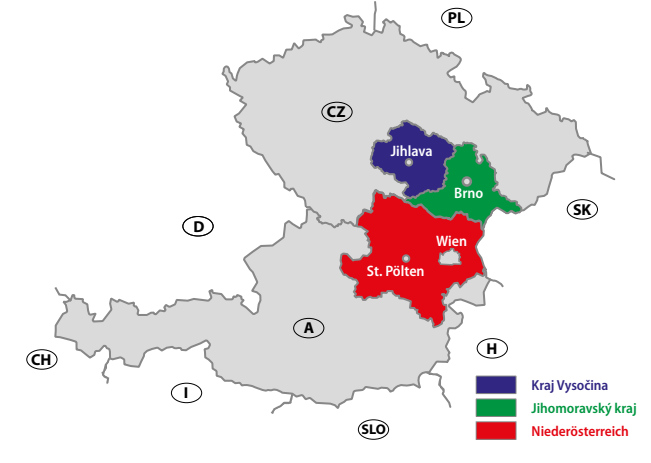
KONTAKTY / KONTAKTE / CONTACTS

Centrála cestovního ruchu – Jižní Morava, z. s. p. o
Radnická 2, 602 00 Brno, Česká republika / Czech Republic
+420 542 210 088, info@ccrjm.cz
www.jizni-morava.cz, www.dozahrad.cz

**DIE GÄRTEN
NIEDERÖSTERREICH**
Die Gärten Niederösterreichs
Niederösterreich-Ring 2, Haus C, 3100 St. Pölten, Österreich / Austria
+43 2742 9000-19828, office@diegaerten.at
www.diegaerten.at

IMC Fachhochschule Krems
Institut International Business, 3500 Krems a. d. Donau
Österreich / Austria
+43 2732 802 399, office.ilb@fh-krems.ac.at
www.fh-krems.ac.at

Vysočina Tourism www.region-vysocina.cz
Niederösterreich-Werbung www.niederösterreich.at

Zpracoval: Advertum, s.r.o. / Mapy: SHOCart, spol. s r.o. / Šablona a tisk: Tiskárna Didot, spol. s r.o. / 2018
Informace k certifikovaným ukázkovým přírodním zahradám: Ekologický institut Veronica (www.veronica.cz),
Chaloupky o.p.s. (www.chaloupky.cz)

JIŽNÍ MORAVA / SÜDMÄHREN / SOUTH MORAVIA
DOLNÍ RAKOUSKO / NIEDERÖSTERREICH / LOWER AUSTRIA
VYSOČINA / REGION VYSOČINA / VYSOČINA REGION

Břlovice nad Svitavou
1 Ukázková přírodní zahrada Jezírko – Lipka
Naturschaugarten Jezírko – Lipka
Nature show garden Jezírko – Lipka

Blansko
2 CHKO Moravský kras – sídlo
Landschaftschutzgebiet Mährischer Karst
Protected Landscape Area Moravian Karst

Boleradice
3 Ukázková přírodní zahrada MŠ a ZŠ Boleradice
Naturschaugarten MŠ und ZŠ Boleradice
Nature show garden MŠ and ZŠ Boleradice

Brno
4 Botanická zahrada a arboretum Mendelovy univerzity
Botanischer Garten und Arboretum Mendel Universität
Botanical Garden and Arboretum of Mendel University

Brno
5 Botanická zahrada PFFa MU
Botanischer Garten der Naturwissenschaftlichen Fakultät Masaryk Universität
Botanical Garden of the Faculty of Science of Masaryk University

Brno
6 Centrum léčivých rostlin LF MU
Heilkräuterzentrum MF MU
Medicinal Herbs Centre of MF MU

Brno
7 Jurkovičova vila
Jurkovič-Villa
Jurkovič-Villa

Brno
8 Mendelovo muzeum MU – Mendelova zahrádka
Mendel-Museum
Mendel Museum

Brno
9 Městský park Lužánky
Stadtspark Lužánky
City park Lužánky

Brno
10 Městský park Špilberk
Stadtspark Špilberk
City park Špilberk

Brno
11 Otevřená zahrada NP
Offener Garten
Open Gardens

Brno
12 Přírodní zahrada U Smrku
Naturschaugarten U Smrku
Nature show garden U Smrku

Brno
13 Ukázková přírodní zahrada Kamenáčky
Naturschaugarten Kamenáčky
Nature show garden Kamenáčky

Brno
14 Ukázková přírodní zahrada Kamenná – Lipka
Naturschaugarten Kamenná – Lipka
Nature show garden Kamenná – Lipka

Brno
15 Ukázková přírodní zahrada Lipová – Lipka
Naturschaugarten Lipová – Lipka
Nature show garden Lipová – Lipka

Brno
16 Ukázková přírodní zahrada MŠ Pastelky
Naturschaugarten MŠ Pastelky
Nature show garden MŠ Pastelky

Brno
17 Ukázková přírodní zahrada MŠ Pod Špilberkem
Naturschaugarten MŠ Pod Špilberkem
Nature show garden MŠ Pod Špilberkem

Brno
18 Ukázková přírodní zahrada Rozmarynek – Lipka
Naturschaugarten Rozmarynek – Lipka
Nature show garden Rozmarynek – Lipka

Brno
19 Ukázková přírodní zahrada U Paderků
Naturschaugarten U Paderků
Nature show garden U Paderků

Brno
20 Ukázková přírodní zahrada Vlašínovi
Naturschaugarten Vlašínovi
Nature show garden Vlašínovi

Brno
21 Vila Löw-Beer
Vila Löw-Beer
Vila Löw-Beer

Brno
22 Vila Stiassni
Vila Stiassni
Vila Stiassni

Brno
23 Vila Tugendhat
Vila Tugendhat
Vila Tugendhat

Břeclav
24 Ukázková přírodní zahrada ZŠ Břeclav
Naturschaugarten ZŠ Břeclav
Nature show garden ZŠ Břeclav

Bučovice
25 Státní zámek Bučovice
Schloss Bučovice
Chateau Bučovice

Čejkovice
26 Zahrada sv. Hildegardy – SONNENTOR
Garten der hl. Hildegard – SONNENTOR
Garden of St. Hildegard – SONNENTOR

Čížov
27 Národní park Podyjí + NC Čížov
Nationalpark Podyjí – Čížov
National Park Podyjí – Čížov

Hostim
28 Ukázková přírodní zahrada Ovcirna
Naturschaugarten Ovcirna
Nature show garden Ovcirna

Kunštát
29 Státní zámek Kunštát
Schloss Kunštát
Chateau Kunštát

Lednice
30 Akademická zahrada a Labyrint přírody a ráj zahrad
Akademischer Garten und Naturlabyrinth und Gartenparadies
Academic garden and Labyrinth of nature and garden paradise

Lednice
31 Biosférická rezervace Dolní Morava – sídlo org.
Biosphärenreservat Dolní Morava
The Lower Morava Biosphere Reserve

Lednice
32 Multifunkční centrum zámek Lednice – krajinnou zahrad
Multifunktionszentrum Schloss Lednice – Durch die Gartenlandschaft
Multifunctional Centre Chateau Lednice – Through the landscape of gardens

Lednice
33 Státní zámek Lednice
Schloss Lednice
Chateau Lednice

Lovčice
34 Ukázková přírodní zahrada MŠ a ZŠ Lovčice
Naturschaugarten MŠ und ZŠ Lovčice
Nature show garden MŠ and ZŠ Lovčice

Lužice u Hodonína
35 Vělešarův arboretum Lužice
Bienenarborretum Lužice
Bee arboretum Lužice

Lysice
36 Státní zámek Lysice
Schloss Lysice
Chateau Lysice

Mikulov
37 CHKO Pálava – sídlo org.
Landschaftschutzgebiet Pálava
Protected Landscape Area Pálava

Mikulov
38 Regionální muzeum v Mikulově – zámek
Regionalmuseum in Mikulov – Schloss
Regional museum in Mikulov - chateau

Milotice
39 Státní zámek Milotice
Schloss Milotice
Chateau Milotice

Moravský Krumlov
40 Zámecký park Moravský Krumlov
Schlosspark Moravský Krumlov
Chateau park Moravský Krumlov

NP Podyjí
41 Národní park Podyjí – vinice Sobes
Nationalpark Podyjí – Weinberg Sobes
National Park Podyjí – vineyard Sobes

Rousínov
42 TyMyJánová Zahrada – ZŠ Rousínov
TyMyJánová Garden – ZŠ Rousínov
TyMyJánová Garden – ZŠ Rousínov

Rudka u Kunštátu
43 Smyslová zahrada v Rudce – Jeskytné Blanických rytířů
Sinnesgarten in Rudka
Garden of Senses in Rudka

Skalní Mlýn u Blanska
44 Dům přírody
Moravského krasu
Haus der Natur des Mährischen Karstes
House of Nature Moravian Karst
Nature show garden ZŠ Břeclav

Slavkov u Brna
45 Zámek Slavkov-Austerlitz
Schloss Slavkov-Austerlitz
Chateau Slavkov-Austerlitz

Slup
46 Vodní mlýn ve Slupi – Křhovic
Jaroslavický náhon
Wassermühle in Slup – Mühlabach von Křhovice-Jaroslavs
Watermill in Slup – The Křhovicke-jaroslavický millrace

Strážnice
47 Skanzen Strážnice
Das südmährische Dorfsmuseum Strážnice
Village Museum of Southeast Moravia Strážnice

Strážnice
48 Zámecký park Strážnice
Schlosspark Strážnice
Chateau park Strážnice

Tvarožná Lhota
49 Muzeum oskeruší
Speierling-Museum
Sorb tree Museum

Tvarožná Lhota
50 Salaš Travičná
Almhütte Travičná
Chalet Travičná

Uherčice
51 Státní zámek Uherčice
Schloss Uherčice
Chateau Uherčice

Újezd u Brna
52 Ukázková přírodní zahrada MŠ Újezd u Brna
Naturschaugarten MŠ Újezd u Brna
Nature show garden MŠ Újezd u Brna

Valtice
53 Bylinková zahrádka Lu a Tíree Chmelar
Kräutergarten Lu und Tíree Chmelar
Herb Garden Lu & Tíree Chmelar

Valtice
54 Státní zámek Valtice
Schloss Valtice
Chateau Valtice

Velké Pavlovice
55 Ekocentrum Trkmanka s environmentální výukovou zahradou
Ökocentrum Trkmanka
Ecocentre Trkmanka

Veselí nad Moravou
56 Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty
Bildungs- und Infocentrum Bílé Karpaty
Education and information centre Bílé Karpaty

Domamil
1 Ukázková školní přírodní zahrada ZŠ a MŠ Domamil
Schauschulgarten ZŠ&MŠ Domamil
Show school garden ZŠ&MŠ Domamil

Hněvkovice
2 Chaloupka na dobrém konci
Hütte Na dobrém konci
Cottage Na dobrém konci

Hybřelec u Jihlavy
3 Zahrady Laurus
Garten Laurus
Gardens Laurus

Chrástov
5 Ukázková přírodní zahrada MŠ Chrástov
Schauschulgarten MŠ Chrástov
Show school garden MŠ Chrástov

Chrástov
6 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
7 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
8 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
9 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
10 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
11 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
12 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
13 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
14 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
15 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
16 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
17 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
18 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
19 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
20 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
21 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
22 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
23 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
24 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
25 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
26 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
27 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
28 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
29 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

- užitková zahrada / Nutzgarten / utility garden
- tematická nebo zážitková zahrada / Themen- oder Erlebnisgarten / thematic or experience garden
- park / Parkanlage / park
- klášterní zahrada / Klostergarten / monasterial garden
- ukázková přírodní zahrada / Schaugarten / show garden
- zámecká zahrada / Schlossgarten / chateau garden
- ostatní / Sonstiges / others

Chotěboř
4 Ukázková školní přírodní zahrada
Gymnázium Chotěboř
Schauschulgarten
Gymnasium Chotěboř
Show school garden Chotěboř

Chrástov
5 Ukázková přírodní zahrada Fexovi
Schaugarten Fexovi
Show garden Fexovi

Chrástov
6 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
7 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
8 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
9 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
10 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
11 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
12 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
13 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
14 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
15 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
16 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
17 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
18 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
19 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
20 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
21 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
22 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
23 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
24 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
25 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
26 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
27 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
28 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
29 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
30 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
31 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
32 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Chrástov
33 Ukázková přírodní zahrada MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Schauschulgarten MŠ Jaroměřice nad Rokytnou
Show school garden MŠ Jaroměřice nad Rokytnou

Jaroměřice nad Rokytnou
7 Státní zámek Jaroměřice nad Rokytnou
Schloss Jaroměřice nad Rokytnou
Chateau Jaroměřice nad Rokytnou

Kámen
8 Park Hradu Kámen
Burg Kámen Park
Castle Kámen Park

Kněžice
9 Ukázková přírodní zahrada Chaloupky
Schaugarten Chaloupky
Show garden Chaloupky

Lažánky u Moravských Budějovic
10 Ukázková přírodní zahrada Litobal Lažánky
Schaugarten Litobal Lažánky
Show garden Litobal Lažánky

Libická Lhotka u Chotěboře
11 Ukázková přírodní zahrada Peterkovi
Schaugarten Peterkovi
Show garden Peterkovi

Lukov u Moravských Budějovic
12 Opočnická zóna v obci Lukov
Erholungszone in Lukov
Relax zone in Lukov

Moravské Budějovice
13 Ukázková školní zahrada MŠ Fšerova
Schauschulgarten MŠ Fšerova
Show school garden MŠ Fšerova

Myslibořice
14 Ukázková školní přírodní zahrada ZŠ Myslibořice
Schauschulgarten ZŠ Myslibořice
Show school garden ZŠ Myslibořice

Myslibořice
15 Ukázková školní přírodní zahrada MŠ Myslibořice
Schauschulgarten MŠ Myslibořice
Show school garden MŠ Myslibořice

Myslibořice
16 Ukázková přírodní zahrada Domov na zámku
Schaugarten Domov na zámku
Show garden Domov na zámku

Náměšť nad Osavou
17 Státní zámek Brum am Wald
Schloss Náměšť nad Osavou
Chateau Náměšť nad Osavou

Nasavrky u Golčova Jeníkova
18 Lesní palouk Nasavrky
Waldwiese Nasavrky
Forest glade Nasavrky

Nové Veselí
19 Ukázková školní přírodní zahrada ZŠ Nové Veselí
Schauschulgarten ZŠ Nové Veselí
Show school garden ZŠ Nové Veselí

Nové Veselí
20 Ukázková školní přírodní zahrada ZŠ Nové Veselí
Schauschulgarten ZŠ Nové Veselí
Show school garden ZŠ Nové Veselí

Oslavice
21 Ukázková přírodní zahrada Oslavice
Schaugarten Oslavice
Show garden Oslavice

Pavlov
22 Stanice Pavlov o. p. s.
Station Pavlov